

TELEGRAFUL ROMÂNULUI.

Telegrafu este de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prenumeratiunea se face în Sabiu la expeditorii foiei, pe afară la c. r. poște cu bani și prin scrisori francate, adresate către expeditorii. Prețu pnenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7 fl. v. a. iar pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Peu-

Nr. 35.

ANULU XXIII.

Sabiu in 416 Maiu 1875.

tru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. iera pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și țier streine pe anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru întâi'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a două'a ora cu 5 1/2 cr. și pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu 315 Maiu

E memorabile diu'a de astadi si totusi de abia audimu dintr'unu coltiu departatu seu din altulu mai de aproape vre-o scire inadusita despre vr'o timida incercare a junimei de arangia ce-va in suvenirea dilei. Unde voru fi eroii din anii trecuti, cari adunau conferintie si declamau cuvinte inalte despre stranepotii strabunilor celor mari de odinioara, pentru ca aureola departata a celor din urma sa lucesca ce-va si celor dintai? Ni se pare ca au strabatutu convingerea, ca precum strabunii numai prin fapte au stralucitu in istoria si stranepotii numai prin de aceste potu ajunge la valoare si asi a cei ce se temu si fugu de incomoditatea faptelor, astadi s'au facutu neveduti, in intunecatu tacerei. Eroii cuvintelor au avutu totu-deun'a o esistinta efemera si de aceea aceia, la a caroru adresa erau indreptate cuvintele lor, n'au luat mai multu notitia despre densii decatu au avutu tocma ei de lipsa. Ei au avutu totu-deun'a o esistinta efemera si de acea acei ce si-au increditu sörtea cuvintelor lor au fostu cei amagiti.

Sa ne intorcemu privirea dela latirea acesta negra a vietii nostre nationale si sa cercamu sa ne aventamu la inaltimea, in carea s'a aflatu poporul romanu in diu'a de carea amintimu. Atunci romanii au juratu credinta neclatita tronului, patriei si nationalitatii sele si s'au promis a sacrifici si vieti'a pentru aceste. Ce sublimu sentimentu a trebuit sa electrizeze inimile poporului, carele in urma a doveditu prin grele suferintie resoltarea grandioase probleme ce o incarcase pe umerii sei. Candu aru bate acelasi pulsu in inimile romane aru fi trebuit ca lupt'a materiale de atunci sa o fimu continuatu in modu trafiguratu in lupta de principie si sa ne fimu feritu ca de focu, ca in fati'a unui exemplu asi a de viu si asi a de prospeu, sa ne ascundemu la spatele unei notii negative, spre a o pute esplota multi din declamatori in daun'a caracterului nationalu si spre folosu particularu materiale.

Sa ne intornamu la traditiunile si la faptele antecesorilor nostri si sa incopciamu si noi acolo ale nostre si atunci cu bucuria si mandria mai multa vomu astepta aniversarea cea epocala in vieti'a nostra nationala.

Astadi sa serbamu pocaindu-ne de gresielele trecutului si punendu votu ca ne vomu interesä de sörtea poporului nostru ca antecesorii nostri, de cari ne aducemu cu pietate aminte.

Ministrulu presiedinte Bela Wenckheim, Bela Szende si Ludovicu Simonyi voru intepina pre Maj. Sea la Fiume, la ocaziunea reinturnarei din caleto-ri'a dalmatina. Acolo se va tien sub presidiulu Majestätiei Sele unu consiliu de ministri, in care intre alte se va satori definitivu si cuventulu de tronu pentru incheierea sesiunei dietale. Incheierea sesiunei este dara forte aproape. Dupa „Hon“ in 20 l. c. Unele diurnale ni spunu ca tienut'a cuventului de tronu va fi in termini de totu generali.

Alegerile dietali inca nu mai sunt departe. Pregatirile de totu

feliulu pentru densele s'au terminatu in multe cercuri, si asi alegerile se voru incepe in jumetatea prima a lunei lui Iuliu. Conferintia romana carea sta in legatura cu alegerile se va intruni preste optu dile

Foile magiare si sasesci discuta forte multu alegerile fiitorie din fundulu regiu si impartu mandatele dupa placulu loru individiloru dechiarati pentru un'a seu alta partida. Perspectiva alegatorilor romani este mai putien favorabilä ca in trecutu, din cauza ca legea cea noua electorale a eschisu pre multi dela dreptulu de alegere.

Cas'a magnatiloru a primitu in siedinti'a dela 13 Maiu legea votata de cas'a deputatiloru in privinti'a reorganisarei judecatoriiloru.

Despre caleto-ri'a Majestätiei Sele ni da unu biletu imperatescu datatu din Liss'a dovedile cele mai credibile, ca a fostu unu siru de manifestatiuni de alipire si loialitate către tronu. Cu acesta ocaziune aflamu ca baronulu Rodich, locutiitorulu Dalmatiei, fu decoratu cu crucea cea mare a ordinului Leopoldinu, iera generalulu Ioanovici fu promovatu la rangulu de baronu.

In legatura cu caleto-ri'a acesta inregistramu unu actu de curtenire politica alu Maj. Sele si adeca decorarea principelui muntengrenu Nicolau cu crucea cea mare a ordinului St. Stefanu si investirea aceluia cu rangulu de capu alu regimentulu 29 de infanteria (conte Thun Hohenstein, cerculu Becichereculu-mare).

Palacky cunoscutulu istoricu nationalu si conducatoru cehicu a publicatu in dilele din urma o promemoria indreptata asupra nemtiloru si magiariloru. Elu dice ca in senatulu imperialu si in diete nu se decretäza ceea ce pretinde libertatea si dreptatea, ci, ce voiescu nemtii. Mai departe dice: deca monarchia nu are vointia si putere de a da ajutoriu natiunei (cehice), nici natiunea nu se va simti in consciinti'a ei obligata de a contribui pentru susu-tienerea monarchiei.

Cestiunea belgiana dispare si apare neintreruptu de unu tempu incöce. Din Brussel'a, din Parisu, din Londonu si din Berlinu se asigura mai pre tota diu'a ca din cestiunea acesta nu se pote nasce nici o diferintia mai serioasa. Cu tote aceste nelinisea si neincrederea generale preocupa spiritele in tote tierile continentulu europeanu.

Presenti'a imperatului Rusiei in Berlinu este trambitiata de oficiösele din Berlinu dreptu de unu semnu de pace, si parerea acesta a fostu binevenita si bine primita si in alte parti, unde pacea este nu mai putien dorita. Dara de alta parte mai acelesi foi sioptescu, printre siruri, ca pacea are a se decide acum in Berlinu in presenti'a imperatului rusescu si a cancelariului seu, cari sunt omenii pazei. Totu acelesi foi sci u sa spuna ca imperatulu Rusiei, candu adunarea nationala din Versailles a votatu legea cea noua militaria, a batutu sieu'a ambasadorului francesu de langa curtea din St. Petesburgu, ca sa pricepa, ca cabinetulu rusescu nu este aplecatu a suferi sternirea pazei prin pre grabnic'a armare a Franciei, iera principele Gorciakoff s'a dechiaratu intr'unu cercu, ca astadi, candu este at-

t'a vorba si temere de tendintiele cele resbelice ale Franciei sa nu se dea uitarei ca Russia nu voiesce ca sa se turbure pacea Europei si nici ca se va turbura.

Nu e mirare candu intr'o agitatie generale de spirite lumea se lega cu tote manile de ori ce i se pare ca va asigurä pacea. Ea si creaza singura curiositati de totu feliulu, dupa cari aru fi a se deslegä cestiunile nedeslegate pre calea pazei. Intre alte se vorbesce de unu congresu generale continentalu, in care spre a impacä pre Franci'a sa se disolve regatulu belgianu si partea valonica sa se arondeze la Franci'a, iera cea flamica sa se arondeze la Oland'a si in fine ducatul Luxemburgulu sa se adauge la tierile imperiale germane. Rusiei si Austriei sa li se dea voia a deslegä dupa placulu loru cestiunea orientale.

Ministrulu de interne C. Tisza a indreptatu către tote jurisdictiunile, către toti comitii supremi, judii reg. supr., capitani supr. si către comitele fondului regiu o ordinatiune circularia, in care ministrulu aduce aminte comitatelor sa fia zelöse si conscientiose in afacerea selvguvernamentulu; se provöca totu odata toti comitii supremi sa arete numai decatu pre toti acei oficiali municipali, cari si voru neglige datorintiele lor, spre a-si lua pedeps'a meritata. Ministrulu relevä cu energi'a propria lui, ca va aplicä cea mai aspra rigöre de câte ori va vedé, ca numele celu bunu alu administratiunei municipale e periclitatu prin erorile singurateciloru oficiali si prin indulgenti'a ce se va aretä fatia de acesti vinovati. O controla mai rigurosa a administratiunei de către ministeriu, e o necesitate imperativa, mai alesu la noi, cari avemu o administratiune forte slaba. Administratiunea nostra a primitu o lovitura mare luandu-se si prin art. IV din 1869 inainte de vreme puterea jurisdictiunaria din manile dregatoriloru politici, cari astadi nu potu resolvi trebile curenti intr'unu modu grabnicu intempinandu multa renitentia din partea subalterniloru, fara ca sa se pöta aplicä in fia-care casu concretu rigörea judecatoriului.

Din incidentulu acestui circulariu redactorulu dela „Magy. Politika“ dice despre ministrulu de interne, ca barbatulu acesta este o enigma. Nu s'a potutu decide pana acum, ca este C. Tisza unu barbatu de statu seu numai unu omu de comitatu. Elu a fostu unu siefu de opozitiune energicu, tenace si desteru. De este aptu a guvernä? trebuie sa probeze inca. Cultulu idololatricu alu puterei, in butulu inmenseloru desamagiri, este in natiune atatu de mare, catu ea crede, ca celu ce are destula pricepere pentru a ajunge la putere, va sci si guvernä intieptiesce. Amu umaritu de 15 ani cu atentiune pre C. Tisza pre carier'a vietiei publice sine ira et studio recunöscemu calitatile sele politice, dara nu aflamu in tr'ensulu ven'a unui barbatu de statu. Admiramu spiritulu seu inventiosu pre terenulu negatiunei si sireti'a sea in jocu cu semtiulu publicu, art'a sea superiöra de cortesiu in conducerea de partide, polemic'a in discussiune care se demite in detaiuri si — ceea ce e lucrulu principalu — acea nepreocupatiune,

care ne facea sa credemu ca capacitatea sea nici nu ajunge mai departe. Asi a fostu C. Tisza; pre carier'a sea de 15 ani n'a pnenunciatu unu principiu positivu, n'a aretat o idea concreta de guvernare, din care amu poté conchide, ca la care scola apartiene.

Sinodulu archidiecepsanu,

Siedinti'a VIII.

(dela 27 Aprile v.)

Dupa autenticarea protocolulu din siedinti'a V si VI si prezentarea esibiteloru, deputatu Strevöu face propunerea, ca de vreme ce celu mai corespunditoriu monumentu pentru unu barbatu mare suntu faptele sele, iera acestea se eterniseza mai potrivit prin inregistrarea lor intr'unu opu istoricu demnu de ele, care servesce posteritati spre instruire si imbarbare, — asi ven. Sinodu sa designeze din fondurile intemeiate de neuitatu Metropolitu Andreiu unu premiu de 300—500 fl. pentru cea mai buna biografia a acestui mare barbatu. Ven. Consistoriu sa se insarcineze cu esecutarea acestui concludu.

Se transpune comisiunei pentru propuneri.

Deput. Pred'a interpeläza presidiulu, de are cunoscentia, ca in nrii 19—20 din 9/21 Martiu a. c. ai „Federationei“ a aparutu unu articulu datatu din Sabiu 27 Fauru a. c. si, dupa cum probeza contestulu, din pen'a unui elevu alu institutulu nostru teol., prin care articulu se ataca in modu deonestatoriu atatu corpulu profesoralu catu si Ven. Consistoriu si chiaru si institutulu insusi stigmatizandu-se de „Institutulu faradelegiloru“, si deca are cunoscentia, este aplecatu, a lua mesurile necesarie pentru a spalä macul'a acesta de pre onörea institutulu?

Presidiulu raspunde, ca n'are cunoscentia despre acestu articulu tendentiosu, pentru ca nu a potutu urmari jurnalistic'a in detaiu, din caus'a ocupatiuniloru, dara va lua mesuri pentru a chiarifica lucrulu si a dispune cele de lipsa.

Interpelatorulu se dechiaru multimitu cu responsulu presidiului.

Dupa acesta se continua raportulu comisiunei scolare.

Ref. Mihaltianu cetesce parerea Consistoriului scol., care dice ca sa se determine numerulu asesoriloru consistoriali in senatulu scol. defigandu-se salariile lor ca si la senatulu bisericescu si anume acela sa constea din trei asesori ordinari salarisati, unu preotu si doi mireni, si trei asesori onorari. Cei salarisati ordinari sa fia barbati fara de alta ocupatiune, cu zelu si capacitate. Asesorulu ordinariu pote fi din senatulu bisericescu si sa se lase presidiulu a impartii agendele numai intru catu nu aru fi destulu de ocupatu cu cele bisericesci. Cei doi asesori voru fi referenti avendu sa viziteze scölele dupa trebuintia.

In comisiune se ivira in respectulu acesta doue pareri: un'a, ca conformu propunerei comis. scol. din 1873 sa se remunereze toti patru asesorii scol. cu câte 300 fl. pre anu impartindu-se agendele intre densii si sustienendu-se 600 fl. pentru visitatiuni, iera alt'a, ca pana la altu tempu mai potrivit sa remana status quo.

Presidiulu din parte-si recomenda

cea mai intensiva activitate pentru cauză scolară și să nu prea crutiăm, căci sacrificiile aduse pentru școală vor aduce fructe insușite. Afară de acestă cauză e foarte momentosă, și merită să aducem sacrificii pentru ea.

Se încinge o desbatere foarte animată asupra acestei cauze, la care iau parte mai mulți deputați. Dep. Preda, Gaetanu, Piso, Borcița și Boiu spriginesc propunerea comisiunii și anume dep. Borcița face adausul, că referat să se imparte prin presidiu, și la ședință să se chameze și asessori onorari școlari rebonificându-li se spesele de drum și platindu-li-se 5 fl. v. a. diurne, iera dep. Boiu adaugă, că din sumă preliminară pentru vizitație să se spriginască și ppresbiterii că inspectori districtuali de școle.

Dep. Diamandi Manole, Mesiota și Hanița pledează pentru parerea a două comisiunii școl.

Macelariu spriginesc propunerea Consistoriului, dară pentru casul cându acestă nu s'aru primă face alta propunere, adică: să se susțină status quo cu adausul, că de alu doilea referință în afaceri școlare să se dea unu dintre cei patru asessori salariați din senatului bis.

Se cere încheierea desbaterei, totu oratorii insinuați renunța la cuvântul numai ref. Branu și mai face reflecșiunile sale din urma. Urmandu votarea nominală cade propunerea prima a Consistoriului și se primesc a două propuneri a comisiunii.

Fiindu tempul înaintat se suspendă ședința la 2 ore d. a.

Dupa ameli la 5 ore se continuă ședința.

Ref. Mihailianu cetesce propunerea comisiunii școlare de sub C, că să se completeze unele studii ce lipsesc de ocam-data la institutul nostru ped.

Dep. Hanița constatându necesitatea unei școle practice lângă institutul nostru ped. se declară învotă cu propunerea comisiunii, intru cătu privesc înmulțirea studiilor și propune să se înmulțască și puterile profesori înca cu unu profesor.

Dep. Macelariu spriginesc propunerea comisiunii în cătu e pentru completarea studiilor pedagogice, înse cu adausul, că să se introducă că studiu la institutul ped. teol. și medicină pastorală. Intru cătu puterile actuale nu vor ajunge să se decidă Consistoriului unu credit de 900 fl. v. a.

Dep. Popescu releva necesitatea, că trebuie să se dea institutului nostru o dezvoltare mai largă ridicându-se acelu la nivelul modernu. Profesorii sunt prea îngreunati cu orele, și-aru trebui aici să se țină contu de usu ce domnesce la institutele de categoriă institutului nostru; în urma se alatura la propunerea dep. Hanița, neprimindu-se acestă, e pentru a dep. Macelariu.

Dep. Gaetanu propune, că numărul profesorilor și alu studiilor dela institutul ped. teol. „Andreianu” să se sustină provisoriu în status quo, cu modificarea acea înse, că științele naturale să le propună prof. Comsița; iera prof. Popescu să estinda studiul calculului și asupra măsurilor metrice; salariile se vor desbata la bugetu.

Dep. Borcea aludandu la argumentele desfășurate de dep. Popescu replica, că deca profesorii mai au și alte ofice se întielege, că li vinu grele atâte ore, înse la gimnasia, spre es. la celu de statu de aice, au profesorii dela 20—30 ore prelegere, fără că acestă să fie obiectu de reclama. Oratorulu spriginindu propunerea comisiunii, face înca unu adiamentu: Consistoriulu arch. se îndrumăza a prediscuță îmbunătățirea salariilor la profesorii cari se ocupa numai cu profesură la institutul semin. iera dupa ce se va aduce unu proiect de incompatibilitate ofice-loru învietoarești și profesori să se

urce lefele tuturor profesorilor. Acelu proiectu să se subștina înse la proximu sinodu.

Dep. Boiu spriginesc propunerea comisiunii, iera dep. Piso, care înca o apera, face adiamentulu: Primindu propunerea comisiunii cu adausul dep. Borcea propun, că în proporțiune cu înmulțirea orelor de prelegere să se mărească și leafa acelor profesori, cari nu pórta și alte ofice și adică: a Dr. Il Puscariu, prof. Candrea și a prof. Comsița cu câte 200 fl., cari să se petreacă la bugetulu anulu acestu.

Punendu-se la votu se resping propunerile lui Gaetanu și Macelariu; se primesc propunerea comisiunii, a dep. Piso și a dep. Borcea, intru cătu privesc legea de incompatibilitate.

Cu aceste se încheie raportulu comisiunii școlare.

Dep. Piso propune ca de vreme ce numărul școlilor noastre scade din ce mai tare din lipsă medice-loru și administratiunea politica nu ne ajută, să se subștina înalt. ministeriu ung. de instrucțiune o reprezentatiune cerându-se ajutoriu intru prosperarea școlilor noastre conf. Acestă propunere se da comisiunii pentru propuneri.

Dr. Petco din consideratiune, că averea noastră bis. constă mai multu din harthii de valoare, aru fi bine să se cumpere bunuri rentabile, propune, că sinodulu să autorizeze pre V. Consistoriu plenariu a asigură averea bisericii noastre prin cumpărarea de bunuri până la proximu sinodu.

Propunerea dechiarându-se de urgentă se da comisiunii financiare spre a raportă asupra ei în proxima ședință.

Se transpune cererea comunei Lissă pentru arondare la ppresbiteratulu Fagarasiului, Consistoriului și cu aceste ședința se încheie.

Observări de pre galeria sinodale.

În viața noastră constituțională biserică s'a întâmplat în anulu acestă prima dată, de nu s'au putut ține în diu'a prima după deschidere ședință din lipsă numărului deputatilor. Împregiurarea acestă neplăcută la întâia privire și considerată izolată de alte împregiurări se schimbă îndată ce vomu consideră diversele chiamări ale celor mai mulți membri sinodali și îndată ce nu vomu perde din vedere valorile vieții politice din patria în ajunulu alegerilor dietali și dificultățile vieții sociale, cari cresc în toate dille pentru toate clasele societății. Cu toate aceste zelulu, s'a vediu a două di, a invinsu toate dificultățile, și membrii au fostu cu abnegatiune până la finirea pertratării obiectelor destinate pentru sesiunea anulu acestu.

Unu reu, care se pare ereditariu în corporatiunile noastre, amu dori să fie strainu în sesiunile viitoare, întielegem reulu, pre care romanulu l'a botezat în proverbiile sale cu: „vorba multă saraciă omului.” Pentru desbaterea cea lungă dela 24 Aprilie asupra cererei de unu ajutoriu pentru unu catechetu (Isaila) în două perioade lungi se putea termină cu trei patru cuvinte. Resultatulu ne îndreptătesc la afirmatiunea acestă, căci ce s'a decisu alta, decâtu îndrumarea petentului la Consistoriu să-i confere unu ajutoriu din fondurile ce le va avé disponibili? În loculu desbaterei celei lungi la obiectulu acestă, neînsemnatu fatia cu alte, cari au urmatu, castigă sinodulu tempu pentru alte afaceri cu multu mai momentuose, pentruca, departe să fie dela noi presupunerea, că acei ce lungi vorbă o aru fi facu numai că să castige tempu până le va mai cresce numărulu (partidei), — tempulu petrecutu costă nu numai englezesce bani (englezulu dice: tempulu e moneta), dară și romanesce, va

se dica, costă bani adunati prin colecte din archidieceza noastră relativu seraca și din părțile cele mai serace. Și apoi în adeveru curiosu lucru, că afara de doi, mai multu vorbira în cestiunea amintita deputatii cercurilor cari după conspectulu aretat nu contribuira nimic a d. e. cerculu Sabiului I și II.

Cereri de asemenea natura trecu apoi cu mai multă sevă mai putienă desbatere până se resolvira toate. Acum avea să urmeze la ordinea dilei comisiunea arondării protopresbiteratelor. Tempu eră destulu înca. Dară presedintele comisiunii (D. I. Branu de Lemeny) n'a fostu subscrisu și dora nici n'a fostu cetitu raportulu comisiunii, celu putienu asiă afirma densulu și asiă ședința eră să se curme. În fine remane că să se suspende ședința pre 1/2 ora și după acestă să se continue ședința, ceea ce s'a și întâmplat. Mai întâiu vine la ordinea dilei sörtea protopresbiteratulu Lupsiei. Luptă a fostu apriga între mai mulți oratori și Consistoriulu înca și-a auditu partea sea, pentruca a datu ascultare protestului, care, încatu se atinge de unele acte acluse nu s'au gasitu corespundătorie cu starea faptică a tractulu din cestiune. De respingea Consistoriulu protestulu de siguru că atunci eră de vina pentruca a respinsu.

Resultatulu practiculu fii că a patra di s'aru abiă a potutu trece sinodulu preste uniculu obiectu alu unei comisiuni însărcinate cu obiecte mai momentuose.

Ședințiile iau unu aventu mai insufletitoriu a două di după cele enarate. După deschiderea ședinției cu cele îndăinate venim la ordinea dilei intreruptă în s'aru premergătorie. Unu preludiu micu formă dechiaratiunea P. Prot. Almasianu cunoscută din nrulu 33 alu foiei noastre, la desbaterea asupra remonstratiunei PP. Protopresbiteri ai Sabiului I și II. Unu siru lungu de oratori s'au ostenitu, după punerea remonstratiunei pre tapetu, facendu distincțiuni între ceea că arondase sevă desființezese tracturile protopresbiterali, în fruntea căroru se afla remonstratorii. Cei ce sustineau desființarea diceau: 1) că se schimbă numărulu, prin urmare se desființază; 2) că gramatele se alterază, ergo și protopresbiterale se desființază; 3) că deca se dau mai multe decâtu ună sevă două comune dela unu tractu la altulu acele se desființază etc. Luptă și întrebuintări pleatorii merită o cestiune cu multu mai momentuosa, căci în cele din urma ce eră totu valoră desființării la o simplă arondare decâtu temerea că P. I. H. să nu se stremute în sinulu protopresbiteratulu, a cărui protopresbiteru este de vre-o două-dieci de ani? Pentruca sinodulu cându a concludu în anulu trecut ună sevă două comune, după cum sustineau adoratorii desființării, n'a disu că să se ia cumpenele, și îndată ce voru fi unde va de arondatu mai multu decâtu două comune, să dechiară protopresbiteralele de desființate. Atunci arondarea nu se puté efectui în secula seculorum.

Se pareă că argumentele se gatasera și plenulu se obosise de desbatere, cându se aude o voce angerească: „Încheierea desbaterei.” Presidiulu cu pacientia obicinuită voiesce a pune la votu încheierea desbaterei, dară nu se primesc. Noi oratori, vechi frase și „argumente” din partea desființatorilor. P. N. Popea lamuresc cestiunea cu exemplele cele mai marcate, îndigitate în raportulu ședinției asiă încatu ori ce omu credea că discutiunea are să fie terminată. Dară după încheierea desbaterei se vëră unu potopu nou de cuvântare din partea d. Branu de Lemeny, care a imprasciatu deputati multi pre coridoru spre a asteptă trecerea lui. După ce amu trecut preste toate și după ce amu ascultat și pre propunetori și refer. comisiunii, eatane în fatia unei vo-

tări nominale, adunata prin o colectă de subscrieri de dlu Macelariu. Ei bine desființarea s'a respinsu. Vine acum propunerea, carea prejudecă concludesoru sinodulu protopresbit. resp. în privința resedintiei și se primesc. Și asiă eata-ne la post tot discriminare, la finea altei ședinții.

(Va urmă)

Articulul de lege XXXV. din an. 1874

Despre notarii publici regesci.

CAPU XVI.

Responsabilitatea.

§ 172. Notariulu publicu este respunditoriu pentru observarea normelor stabilite în lege; neîmplinirea detorintelor ori neglijința este împreunată cu pedepsă și desdaunare conformu acestei legi.

Notariulu publicu este respunditoriu în primă linia pentru observarea legii de timbru și tacsare în toate afacerile sale.

Responsabilitatea se estinde și asupra substitutilor notariali.

§ 173. Cautiunea notarială servece de pemnu (zalogu) pentru toate obligamintele cari sub titlu de desdaunare ori glôba resulta din lucrările oficiale ale notariulu publicu, ori ale substitulu alesu de elu.

Pentru alte pretensiuni cautiunea numai asiă se pôte luă la executiune, deca dreptulu de prioritate alu pretensiunilor acum mentionate nu se vatemă; astu-feliu de pretensiuni înse numai în casulu § loru 44—46 se potu escontenta.

§ 174. Camera notarială și procurorulu reg. veghiaza în întielegere imprumutata, că cautiunea să se pastreze fără scadere.

Mandatele și assignatiunile, prin cari este a se plăti ce-va din cautiune, se țien de competență tribunalulu reg. Despre asemenea mandate ori assignatiuni tribunalulu reg. înștiințază și camera notarială, carea, ascultandu parerea procurorulu reg. încuviințază celu multu 15 zile pentru întregirea cautiunei.

§ 175. Nici pedepsă nici desdaunarea nu pôte urmă fără ascultarea prealabilă a notariulu publicu.

§ 176. Rebonificarea daunei cauzate, ori impacaciunea în această privință nu-lu scutesce pre notariu de pedepsă, deca faptă ori neglijință se numera între acele casuri, unde în întielesulu acestei legi are să urmeze pedepsă.

§ 177. Deca notariulu publicu neglige detorintele sale din acelu indemn punitibilu, că prin acestă sie-si ori altuia să aduca vre-unu folosu incompetent, ori să facă dauna altuia; comite crima de oficiu, ceea ce se pedepsesce după dreptulu penalu.

În casu de asemenea crime notarii publici să se tracteze întocmai că judecatorii.

§ 178. Vatemările cauzate notariulu publicu în procederea sea oficială se voru pedepsi totu după acele legi, cari esistu pentru asemenea fapte patrate contră judecatorilor.

§ 179. Cu esceptiunea casulu din § 177 camera notarială admonéza, ori si pedepsesce pre notariulu publicu cu glôba până la 50 fl. deca elu vatemă dispusetiunile acestei legi fără că documentulu notariulu prin acestă să si perdă validitatea întregă, ori în parte.

În celealte casuri la vatemarea dispusetiunilor acestei legi, precum și deca notariulu publicu prin portarea sea perde încrederea publică: are să urmeze pedepsă disciplinaria.

§ 180. Pedepsele disciplinare sunt următoarele:

- reprobatieuna (dogenirea) în scrisu;
- globirea dela 50 fl. până la 500 fl.;
- suspendarea celu multu pre unu anu;
- amovarea dela oficiu.

§ 181. Judecatorii disciplinaria aplica de regula pedepsele din § 180 lit. a) și b) după cumpetarea sea, și adică după gradulu și eventuală repetire a delictulu, precum și după dauna urmata din acestă.

Iera pedepsele atinse în § 180 lit. ca și d) numai în casurile anumite în acest lege se pôte aplică.

§ 182. Suspenderea dela notariatul o p^ote aplică de pedep^{să} judecatori^a disciplinaria, si adeca: dela 1 luna celu multu pâna la 6 luni:

a) d^eca notariulu publicu nu locuesce la statiunea sea designata, si afara de resiedinti^a sea tiene cancelaria pentru sine ori pentru adjunctulu seu, ori d^eca plinesce functiuni oficiale afara de teritoriulu tribunalului respectiv.

b) d^eca f^ăra prezentarea p^ătiloru autentica documente notariale ce le-a facutu adjunctulu seu in absentia sea.

Dela 3 luni celu multu pâna la unu anu:

c) d^eca notariulu publicu p^ătru diferite delict^e a fostu pedepsitu de trei ori cu un^a dintre pedepsele mentionate in § 180 lit. a) si b) ori de d^{ou}e ori totu pentru acelu delictu, si a comis^u de nou atare delictu;

d) d^eca cautiunea nu o reintregesce in terminulu prefiptu prin camer^a notariala in intelegere cu procurorulu reg.

§ 183. Amovarea c^ă pedep^{să} numai in urmatorele casuri o p^ote aplică judecatori^a disciplinaria:

a) d^eca notariulu plinesce afaceri notariale si dupa primirea decisiunei de suspendere;

b) d^eca notariulu, cu exceptiunea casurilor iertate prin lege absentia 14 zile din resiedinti^a sea si in cele 14 zile urmatore nu se reintorce la provocarea presiedintelui camerei notariale;

c) d^eca notariulu publicu in casulu §-lui 182 lit. a) si b) s^a suspinsu de a d^{ou}a ora dela oficiulu seu, i^ăra in casulu de sub c) si d) odata si comite de nou delictulu;

d) d^eca notariulu publicu si dupa mai multe pedepse disciplinare dovedesce astufeliu de portare, prin care elu s^a facutu nedemnu de increderea si stim^a publica;

e) d^eca au fostu condamnatu prin judecatoria pentru crim^a de oficiu ori si de alta crima s^ău pentru escusu provenitu din pasiune de speculatiune;

f) d^eca face documentu in atare limba pentru care n^a capetatu autorizare. (indreptare).

§ 184. Suspendere provisorie dela notariatulu publicu se aplica:

a) d^eca in contr^a notariului publicu s^a ordinaru investigatiune criminala cu val^ăre de dreptu;

a) d^eca in contr^a notariului s^a deschisu concursulu;

c) d^eca judecatori^a disciplinaria a enuniatu amovarea lui si notariulu publicu a apelatu in contr^a sentintiei.

§ 185. Suspenderea provisorie se sist^ăza, d^eca a incetatu caus^a, pentru carea s^a ordinaru.

§ 186. Pedep^{să} disciplinaria, d^eca a fostu admonitiune, inc^ăta dupa doi ani; i^ăra d^eca a fostu globire ori suspendere, — dupa trei ani perde poterea sea legala c^ă impregiurare ingreuiat^ăia, dara numai in casu d^eca notariulu publicu in acestu intervalu n^a caditu de nou sub pedep^{să} disciplinaria.

§ 187. Punibilitatea delictului disciplinariu se prescrie, d^eca dela tempulu faptei ori negligintiei, ce form^ăza delictulu, au trecut doi ani, f^ăra c^ă ac^ăsta sa se fi adusu la cunoscinti^a judecatori^ei disciplinare.

§ 188. Actiunea de desdaunare se tiene de judecatori^a competentă in intielesulu procedur^ei civile.

§ 189. Actiunea de desdaunare se prescrie, d^eca pagubitu in 3 ani de zile nu si-a inceputu actiunea socotindu-se dela diu^a, in care i-a venit la cunoscinti^a pagubirea.

CAPU XVII.

Procedur^a disciplinaria.

§ 190. La resiedinti^a f^ă-c^ărei camere notariale are sa se constituie o judecatoria disciplinaria. Competinti^a ei se estinde asupra intregu teritoriulu camerei.

Judecatori^a disciplinaria se compune sub presidiulu presiedintelui tribunalului reg. din doi judecatori ai tribunalului si din doi membri ai camerei notariale. Membrii tribunalului se design^ăza pre unu anu prin sorte, i^ăra cei notariali prin camer^a notariala.

Pre notariulu senatului disciplinariu lu numesce presiedintele. In casulu, c^ăndu

procedur^a disciplinaria este indreptata in contr^a camerei: se esmite delegatiune.

§ 191. In cause disciplinare judecatori^a disciplinaria a tribunalului supremu (§ 34 din art. de lege VIII an. 1871) form^ăza a d^{ou}a si ultim^a instantia.

§ 192. In privinti^a procedur^ei disciplinare se aplica §§ 39—61 din art. VIII an. 1871.

Agendele acusat^ăriului publicu le plinesce procurorulu reg. care este aplicatu pre teritoriulu judecatori^ei disciplinare.

§ 193. Suspenderea provisorie mai vertosu in casuri grabnice o p^ote ordină si efeptu indata si presiedintele tribunalului respectiv; este inse datoriu in 24 ore a comunică motivele dicisiunei si cu judecatori^a disciplinaria, i^ăra ac^ăsta, ascult^ăndu pre notariulu publicu, decide indata despre casarea ori sustinerea suspenderei.

Contr^a decisiunei aduse in privinti^a suspenderei provisorie p^ote apelă al^ătu procurorulu reg., c^ătu si notariulu publicu respectiv, la judecatori^a disciplinaria a tribunalului supremu reg. (§ 181.)

§ 194. Judecatori^a, inaintea c^ărei^a notariulu publicu este trasu in cercetare criminala, este indatorata a incunoscinti^a judecatori^a disciplinaria at^ătu despre cercetarea criminala, c^ătu si despre finirea procesului criminalu pre l^ănga transpunerea sentintiei ajunse la val^ăre de dreptu.

Totu asemenea este indatorata judecatori^a disciplinaria a transpune respectivei camere notariale decisiunile sele valide in copia autentica.

§ 195. Suspenderea provisorie (§ 184) se efectuesce indata, i^ăra suspenderea urmata c^ă pedep^{să}, precum si amovarea numai in diu^a c^ăndu s^a inmanuatu notariulu publicu sentintia valida.

In aceste casuri camer^a notariala, este dat^ăria a publică decisiunea in diarul oficialu, si a o aduce la cunoscinti^a ministrului de justitia, i^ăra tribunalulu respectiv a pastră sigilulu oficialu alu notari publicuului

§ 196. Procurorulu reg. veghi^ăza, sa se esecute pedep^{să} stabilita.

§ 197. Pedepsirile in bani prin camer^a notariala se intrebuint^ăza spre cutare scopu filantropicu, ce se design^ăza din anu in anu.

CAPU XVIII.

Tacsele notariale.

§ 198. Notariulu publicu, c^ă atare p^ote specifică pentru lucr^ărele sele: tacsele pentru lucru, pentru scris^ăre, si dupa impregiur^ări spesele de indepartare (diurne) si de caletoria in suma stabilita s^ău dupa scara.

§ 199. Unu atare contractu, prin care s^aru stabili o suma mai mare dec^ătu cea ficsata, este opritu si nevalidu.

Inse la afacere, care este de o preparamare mai indelungata, si tempu, este impreunatu cu deosebila greutate si responsabilitate: notariulu publicu amintindu apriatu caus^a de ce nu afla de indestult^ăria tacs^a legale, p^ote pretinde tacsă mai mare.

Sum^a tacs^ei, d^eca nu succede impacatiunea, o stabilesc judecatori^a personala a notariului publicu.

§ 200. D^eca atare documentu cuprinde in sine mai multe afaceri, cari sunt in legatura un^a cu alt^a — tacs^a numai pentru un^a afacere se p^ote specifică, inse dupa cea mai favorabila tacsă pentru notariulu publicu.

§ 201. Notariulu publicu p^ote pretinde jumetate de tacsă ordinară pentru o afacere inceputa, dara f^ăra vin^a sea remasa neterminata. D^eca pretinde mai multu: stabilita tacs^ei o p^ote cere la judecatori^a respectiva (§ 199 §.)

§ 202. Fatia de notariulu publicu f^ă care parte este obligata in solidum pentru solvirea tacs^eloru si a sp^eseloru sele.

Tacs^a notariala si spesele se esecuteza intocmai c^ă tacsele judecatoresci.

§ 203. Notariulu publicu p^ote pretinde si anticipatiune corespund^ători^a pentru aco perirea sp^eseloru sele.

Dupa terminarea lucrului s^ău a procedur^ei p^ote pretinde indata platirea tacs^ei si sp^eseloru si pâna la deplin^a escontentare p^ote refusă estradarea espeditiunei ori adeverintiei.

§ 204. Notariulu publicu este datoriu a insemnă tacsele si spesele specificate incassate at^ătu pre documentulu originalu, c^ătu si pre espeditiuni si adeverintie.

§ 205. Pentru documinte de acele cari din gresi^ăl^a notariului publicu devinu nevalide, si pentru espeditiuni de acele, cari totu din ac^ăsta cauza nu se potu intrebuint^ă, — nu se platesce tacsă, i^ăra tacs^a platita, partea o p^ota pretinde indereptu.

§ 206. D^eca partea afla, ca tacsele specificate prin notariu sunt vetemat^ărie: plans^ărea sea celu multu in 8 zile o p^ote subterne judecatori^ei personale a notariului. — Plans^ărea substernuta mai tardiu nu imp^ădeca incasarea tacs^eloru specificate.

§ 207. In urmare a acestei plans^ări judecatori^a defige unu terminu, la care lu cit^ăza pre acusat^ăriulu si pre notariulu publicu, si face incercare de impacatiune. D^eca ac^ăsta nu succede: escrie o diu^a de pertractare si hotaresce prin dicisiune. Inainte de a decide cestiunea inc^ătu afla de lipsa, p^ote cere si opiniunea camerei.

(Va urmă)

Romania.

Bucuresci, 26 Aprile 1875.

A apucă inainte cu atacurile contr^a guvernului si cu bocirile, spre a-si putea scusă mai tardiu caderea, a fostu totu-d^eun^a tactic^a oposanti^ăloru si organeloru lor. Astfeliu „Romanulu“ si ai s^ei care organiz^ăza de mai multu tempu si nu crutia nici unu midilocu puru electoralu, ac^ăsta necontentitu guvernulu si partidulu, care lu sustiene, ca face opressiuni, ca useza de promisiuni si ameniat^ări, si in fine de medil^ăcele de care numai rosii erau capabili cu vestit^a lor „influintia morala“ din faim^ăs^a circularia c^ătra prefectii din 1867. Publiculu inteliginte inse care vede cu ochii si-si aduce aminte conduit^a rosiilor, va compară si va judec^ă. Publiculu cun^ăsc^e discursurile provocat^ărie si injuri^ăse ale oratoriloru rosii, cun^ăsc^e agit^ări^ăle de strada ale rosiilor, si va d^ă val^ărea cuvenita scrieriloru si conduitei lor.

Ceea ce amu constatatu, f^ăra a fi desmintiti de nimeni, nici chiaru de „Romanulu“; ceea ce natiunea vede in modu positivu si lamuritu este c^ă taber^a opositiunei nu are unu programu, nu represinta unu partitu si o unitate de idei care sa promita ce-va mai bunu si durabilu, ci o coalitiune de individualit^ăti cu ideile si tendintiele cele mai contradictorii, o taberă confusa, unita momentanu spre a derimă, f^ăra a fi capabile sa creeze si sa inlocuiesca situatiunea de adi. De unde resulta ca natiunea, departe de a castigă ce-va prin isband^a opositiunei confuze de adi, aru fi perditu f^ărt^e multu, aru fi perditu o situatiune cunoscuta si progresista, liniscita si durabile, care a restabilitu ordinea si a radica^ă creditulu in intru si in fati^a Europei.

Suntu unii alegatori cari intielegu bine acestu adeveru, si cu t^ăte acestea din indiferentia s^ău din motive cu totul personale, uita principiulu si nu mergu la urna spre a-si sustiene convictiunea prin votulu lor. Uita ac^ăsti alegatori ca ac^ăsta putere ce o au in mâna adi, nu suntu chiamati in t^ăte dilele si ori-c^ăndu spre a o esercit^ă. Si suntu casuri c^ăndu unu singuru votu p^ote decide de sorte^a unei situatiuni s^ău a unui colegiu electoralu.

De aceea in Germani^a si in Itali^a s^a si formatu o sc^ăla care propaga votulu obligatoriu, precum esista servitiulu militariu si instructiunea obligat^ăria. Dara cei ce combatu ac^ăsta idea inv^ăca libertatea individui, care cu at^ătea servit^ă obligat^ărie aru ajunge a nu mai avea nici o libertate in cugetarea si misc^ări^ăle sele.

Cei ce combatu votulu obligatoriu, sustien^ă ca alegerea este mai multu unu dreptu dec^ătu o datorie, si de aceea prefera a lasă liberu pre

f^ă-care cetatienu sa vina a votă c^ăndu se simte petr^ănsu de dreptulu ce are si de binele ce p^ote face tier^ei prin votulu seu.

➤ In momentulu de a pune sub presa afl^ămu deputatii cari s^au alesu in colegiulu I si-i public^ămu la vale. Triumfulu partidului ordinei este completu; abi^ă cinci s^ău siese candidati ai opositiunii au reesitu. Sper^ămu aceeași victoria si in celelalte colegii

I^ăta list^a de deputati alesi la colegiulu I:

Brail^a generalu Florescu, Bacău Eugenie Ghic^a, Bolgradu Tulciano, Botosiani, C. Cananau, Argesiu, Ioanu Bratianu, Buzeu, Vasilie Vladoianu, Cahulu, Leonu Ghic^a, Covurlui, Lascaru Catargi, Dimbovit^a, George Cantacozino, Dorohoiu, C. Haretu, Dolju, Al. Stirbey, Ialomit^a, V. Boerescu, Falcu, Lascaru Rosetti, Gorjiu, C. Blaramberg, Iassi, P. Mavrogheni, Ilfov, G. Vernescu, Ismailu, Th. Balsiu, Mehedinti, N. Gardar^ănu, Muscelu, A. G. Goleacu, N^ămtiu, V. Miclescu, Olutulu, C. Val^ănu, Putn^a, A. Balsiu, Prahov^a, George Cantacuzino, Romanu, Calimach Catargi, Romanati, Amza Jianu, R. Saratu, generalu Florescu, Suceav^a, N. Ganea, Tecuciu, Em. Vogoridi, Teleormanu, C. Boerescu, Tutov^a, M. Costache, Vâlcea, Al. N. Lahovari, Vaslui, T. G. Rosetti, Vlasic^a, Gr. Cantacuzinu.

➤ Public^ămu urmatorele acte dupa „Press^a“:

Bucuresci 28 Aprile 1875.

Apelu c^ătra cetatienii capitalei!

Desordinele regretabile ivite ieri in giurulu ospelului comunulu, cu ocaziunea alegerei deputatului colegiului II-lea, ne impune datorie de a face apelu la bunulu simtiu si patriotismulu cetatieniloru, si a-i consili^ă sa se abtiena de manifestatiuni sgomot^ăse si violente cari d^eca s^aru repeti si la viit^ăriele colegiuri electorale aru compromite liniscea publica.

Lasati pre alegatori a merge la votu si a-si esercit^ă in pace drepturile politice.

Primariu, G. M a n u.

Nr. 4440

1875 Aprile 28.

➤ Ieri, cu ocaziunea alegerei colegiului II de Ilfov, pre c^ăndu votarea se urm^ă in cea mai mare linisce, c^ăti-va individui au voit sa turbure ordinea publica; pers^ăne f^ăra dreptu de alegatori, si chiaru scolari, au incercatu a naval^ă in sal^a alegeriloru si a imp^ădeca liberulu esercitiu alu votulu. De acolo s^au risipitu in orasiu, respandindu sciri neadeverate de natura ingrit^ărie, si imputandu cu c^ătezantia altor^ă escesurile, de cari insisi erau culpabili. Liniscea s^a restabilitu indata, si justiti^a urmaresce pre principalii autori.

Guvernulu crede de a sea datorie a prevesti ca cu ocaziunea alegeriloru ce voru avea locu pentru colegiulu III, este decisu a asigură libertatea votului, si a mantien^ă ordinea prin t^ăte medil^ăcele legale de cari dispune. Elu nu va permite c^ă intrepinderile facti^ăre ale unei cete de agitatori sa turbure liniscea si sa imp^ădece libertatea marei majorit^ăti a cetatieniloru pacinici si onesti. Totu odata invita pre parinti^ă de familia de a popri pre copiii lor sa ia parte la nisce lupte cari nu suntu de verst^a lor, si sa ajunga astfeliu victim^a unoru ômeni cari nu se sfiescu a abusa de inesp^ări^ăti^a unoru teneri.

Guvernulu care, in asemenea impregiur^ări, considera mantien^ărea ordinei publice c^ă cea mai sacra a sea datorie, o va indeplin^ă f^ăra esitatiune.

Ministru de interne: L. Catargi.

1875, Aprile in 28.

➤ Cele d^{ou}e acte ce public^ămu in capulu diuariului nostru, dice „Press^a“, ac^ăla alu primariei capitalei si alu dlui mini-

stru de interne, probéza ca rosii nostri, dnii din opozițiune cari cauta isbanda in violentie si turburări au cautatu sa turbure liniscea publica in diu'a întâi'a a alegerei colegiului II, dara ca autoritatea a mentienut'o si este decisa a o mentiené si pentru cele-lalte colegie.

Este dara bine sa fia de mai înainte, si forte lamuritu, prevestiti toti agitatorii, toti rosii si aliatii lor, ca, deca voru mai încercă sa turbure ordinea publica, voru fi mentienuti in legalitate; si ca autoritatea este gat'a a mentiené liniscea cu toate medilocele ce-i acordă legea.

Acestea odata bine cunoscute si bine explicate, sa întrebăm pre agitatorii, pre resturnatorii de meseria, cum ii numea repausatulu ilustru He-liade, pentru ce ore si cu ce scopu au cautatu, si pôte sa mai caute ei sa turbure liniscea publica si sa violeze urnele colegielor electorale?

Au triumfatu rosii la colegiulu I de Ilfov. Multe se potu dice asupra acestei alegeri: sa espunemu câte-va consideratiuni la vale. Dara in faptu nu le contestăm triumful. Prea bine. Sa le fia de bine. Au triumfatu asemenea aiurea, de ce inse nu au triumfatu pretutindenea? de ce la colegiulu II de Ilfov d. Vladimiru Ghic'a avu 153 voturi, macaru ca i s'a anulatu 10, in vreme ce faimosulu prorocu Dimitrie Bratianu nu avu decât 45 voturi?

Pentru ce? Pentru ca tier'a nu-i mai voiesce; pentru ca tier'a este desgustata de acesti farsori politici; pentru ca tier'a voiesce liniscea, ordine, libertate si prosperitate.

Au încercatu dnii rosii inse că cu violentia sa puna mân'a pre colegiulu alu II de Ilfov, că astu-feliu sa aiba ce-va sianse si in alu III, si sa dica ca; celu putienu capital'a este pentru densii.

Ei inse si-au facutu planurile socotindu ca este in vremea dlui Ioanu Ghic'a, celu cu caimacami'a in perspectiva, pre cându se smulgeau barbile si se musică urechile omenilor. Ei uitasera ca este unu guvern conservatoru, care nu suferé violentia si batăi, si care este firmu decisu a mentiné ordinea si a respectă libertatea tuturor.

Unu domnisoru dela „Alegatoriulu liberu“, d. Flev'a, se dice, intră fara a avea dreptulu, in sal'a alegerilor, si simte ca rosii sunt in minoritate. Ciomagasi clicei erau la posturile lor; si mai multi inocenti scolari stau in piati'a primariei, credindu ca lucrăza pentru binele patriei, urmându consiliile celor ce-i mistifica. Se spune ca, dupa consiliile dlui Flev'a, câti-va individi si scolari incepura a strigă revolutie, că dora se voru speria alegatorii din sala, si voru parasî colegiulu spre a napadî batausi. Biroulu provisoriu si toti alegatorii, stau neclintiti si mentienu liniscea. D. P. Buescu, unu altu esaltatu se pune pre balconulu salei, si cu alti doi, chiama pre batausi si cei din piatia a naval susu in sala; căci „albii le ia colegiulu.“ Presiedintele biroului arestăza inse pre d. Buescu. Gard'a intervine, dupa cererea sea, spre a padî usile, si a asigură libertatea votului.

Astu-feliu votarea s'a potutu urmă liniscitu si in regula in diu'a întâi'a si astadi iustiti'a informédia si cauta a află pre turburatori, ori cari aru fi, spre a-i pedepsi. D. Buescu este si arestatu; si d. Flev'a chiamatu la judele instructoru.

In fati'a acestor'a reproducemu următoarele dupa „Allegatoriulu liberu.“:

Intrunirea de Sambata sér'a, in sal'a Circului a fostu din cele mai maretie. Nici odata pôte unu publicu mai numerosu n'a venitu cu atât'a

sete de adeveru sa asculte pre oratori. Asistau aprôpe patru mii, deca nu si mai multi auditori.

Cetatenii cari au luat cuventulu si au vorbitu, in aplausele toren-tiale ale publicului, au fostu dd. G. Danielopolu, Atanasiade, P. Buescu, N. Fleva si Em. Potropopescu-Pache.

Intrunirea s'a prelungitu pâna dupa ôr'a 11 nôptea.

La radicarea siedintiei, cetatiénulu N. Fleva a anuntiatu viitôri'a intrunire pentru Luni, la 8 ore sér'a, in acea'si sala. La acésta intrunire se speră ca va luă cuventulu si cetatiénulu Ioanu Bratianu.

Ultime sciri electorale, in momentul de a pune sub presa, aflăm ca la Primari'a locale, unde sta sa se voteze candidatulu colegiului II Ilfov polit'i'a, bandele si forti'a armata chiaru au intervenitu că sa opréca pre alegatorii independinti a-si exercită dreptulu votului. Cetatenii suntu prad'a violentielor si maltratârilor celor mai barbare. Suntu déjà mai multi raniti. Toti cuprinsi de spaima si inmarmuriti in fati'a atâtoru fara de legi si intréba, la cine voru mai protestă cându nici o garantia nu mai esista pentru respectulu persónelor?

Intrunirea publica de astadi Duminéca a fostu oprita de politia. Armata ocupa impregiurimile circului si cutreera stradele orasiului.

Unde vrea sa ajunga Guvernulu? Trebuie negresitu ca cu sângele cetatenilor pacinici si inofensivi sa-si astempere furi'a setei sele de resbunare contr'a acestui poporu român, care vrea, conformu legiloru, sa proteste contr'a nelegiurilor sele?

Din depesiele telegrafice ce amu publicatu in diarulu nostru s'a veditu ca d. Sturz'a, agentulu nostru dela Belgradu, acreditatu si pre lângă principele de Muntenegru, s'a aflu in diu'a de 2 Maiu la Cattaro spre a salută pre Imperatul Austriei, cându a primitu in acestu orasiu pre principele Muntenegrului.

Astadi putemu adaugă ca Maj. Sea Imperatul a primitu pre agentulu român cu o osebita buna vointia, si l'a tractatu că pre ori-care reprezentantu strainu cu gradulu de ministru. Acésta inalta bunavointia si distinctiune ce Suveranulu statului vecinu a arestatu agentulu nostru este inca o noua proba de simtiementele de simpatie ale Maj. Sele pentru români, si de bunele relatiuni amicale ce esista intre ambele staturi.

Varietăți.

(+) **Zenobi'a Fassie**, veduv'a lui *Alessandru Condi*, cu trei orfani, *Elisabel'a Fassie* cu sociulu *Ioanu Golya*, veduv'a lui *Paulu Fassie* nascuta *Mari'a Malanu*, cu fii si ficele: *Teodoru*, *Paulu*, *Elisabel'a*, *Rosal'a*, *Alesandr'a* si *Sandru*; *Paulu Fassie* preotu, *Ioanu Fassie* invetiatoriu, si *Ioanu Tiforu* preotu, in numele lor si a numerosiloru consangeni, face cunoscuta, cu anim'a durerôsa, mutarea la cele eterne a lui **Ioanu Fassie**, protopresbiterulu Pestesului, deputatu la sinodulu eparhialu aradanu si asesoru la Consistoriulu gr. or. oradanu, prebunului parinte, socru, unchiu si cumnatu, a repausatu dupa unu morbu greu de două dile, in 10 Maiu a. c. diminétia la 5 in etate de 53 ani.

Inmormentarea fericitului dupa ceremoniele seversite in biserica gr. din locu, s'a intemplatu Mercuri in 12 Maiu d. m. la 4 ore. Fia-i tierân'a usiôra!

O operatiune rara si forte grea. — Audimu cum ca in 12 Aprile anulu curentu s'a executatu pentru prim'a ôra, in ospitalulu St. Spiridon, operatiunea Ovariectomiei, — un'a dintre cele mai dificile, — la o

copila in etate de 16 ani, cu care ocaziune s'a estirpatu din cavitata abdominala o tumoră (Cysto-Sarcom) in greutate de 8,400 grame, afara de licidulu care se află in ea, si cum-ca pacient'a resista inca si pâna astadi — déjà 9 dile — la consecutiile acestei operatiuni atât de considerabile. Cu alta ocaziune vomu reveni atât asupra operatiunii, precum si asupra cursului bôlei acestei paciente atât de interesante. De ocamdata ne marginimu a aduce omagiile nôstre d-loru doctori Rusu senioru, Th. Filipescu si Rusu junioru din ospitalu, precum si d-loru doctori Fleislen, Max si Otremb'a, cari au asistatu pre cei întâi in acésta operatiune care dupa câtu suntemu informati, forte rare ori reusiesce in ospitalele cele mai renumite din Europ'a.

(Curier. de Iasi.)

* Unu balonu de tinichi'a. — Cu toate deseale pericole la care suntu espusi si devinu victime ômenii de sciintia cari facu caletorii cu balonulu, zelulu si emulatiunea lor de a putea ajunge pâna in fine se domine poterea oceanelor de apa, nu încetédia, ci continua a cresce din ce in ce mai multu. Eata ce aflăm dintr'unu diariu francesu:

La Lille se lucrăza adi, de câtra unu tovarésu de caletorii aeriane alu dlui Godard, unu balonu de tinichea, inventatoarele a isbutitu prin esperintiele sele a subtiă tinicheu'a că harthi'a. Cu modulu acest'a ei si propune a construi din asemenea materie unu balonu, a cărui capacitate se fia de 2000 metre cubici avendu supape perfectionate de arama. Avantagiile acestei inventiuni suntu: absolutu impermeabilitate, nici o perdere de gasu si soliditate estrema. Reesi-va? Eata întrebarea ce-si adresăza tota lumea si la care numai încercarea ce se va face cu densulu pôte respunde.

* Plôie de cenusia. In nôptea de 29 Martiu trecut a caditu in mai multe localități din Suedia si Norvegia o plôie de cenusia asiă de désa, încatu a două dile zapad'a care acoperea damantulu avea pre de asupra unu stratu de pulbere in grosime de mai multe degite. Doi invetiati profesori din Cristiania, esaminendu cu microscopulu acésta cenusia, au declarat ca e produsa din pétra porôsa prefacuta in prafu intocmai că cea care se gasesce in multa cantitate in vulcanulu Hecla. S'au gasitu si in mare mai multe bucăti mari de acésta pétra, care avea unu mirosu forte tare de sulfu. Se credé prin urmare ca s'a intemplatu vre-o noua eruptiune a vulcanului Hecla.

* O crudime de muma neaudita. La Pivar del Rio in Havan'a o muma, credendu-se impinsa de o inspiratie divina, a scosu ochii copiiloru sei si voiă sa-si scôta si pre ai sei. Acestu actu de nebunia, pre care lu credea că unu sacrificiu placutu lui Ddieu, a fostu seversitu in fati'a mai multor alte femei care se rugau cu voce tare. Tôte aceste fanatice au fostu arestate si date judecatiei criminali.

* Gratia motivata. Se scrie din Meuphis cu dat'a de 3 Aprile:

Guvernatorulu Porker, a gratiatu pre fostulu senatoru Mekenna, condamnatu la 5 ani de închisóre, pentru ca acest'a voiesce sa se însóre si se ia de socia pre fic'a cea mai mica a primei femei a acestui guvernatoru.

* Curiosități americane. Domnulu Ixelu, visatorulu din alt'a lume dela „Nationalulu“ povestescé următoarea istorie:

„Suntu câte-va luni o femeia maritata din Id'a Hilu, facendu cunoscintia cu o fata bețrana de vre-o 40 ani care locuia in coltiulu stradei congresului si Ferry Streets, i-a propus de ai vinde pre barbatulu seu. Fata a primitu, si i-a oferitu două sute dolari; femeia a luat banii si tergulu s'a facutu.

„Cându veni nôptea, barbatulu nu se presentă la nou'a sea femeia, nu

intră in noulu seu domiciliu conjugal, in marea surprindere a jumatătiei sele, care luase lucrurile la seriosu, de ôre-ce dedese două sute dolari. Ea deci reclama esecutiunea in-voielei, si barbatulu, pusu in curen-tulu afacerii, se instală la dens'a; acum pare ca voiesce sa-lu tiena lângă dens'a cu tota protestarea femeii legitime, care a inceputu sa vada unde a dus'o glum'a seu lacomi'a de bani.

„Trebuie se adaugă ca schimbarea ce s'a facutu in vieti'a barbatulu nu-i este tocmai neplacuta, de ôre-ce acum refusa de a se întôrce la vechi'a sea femeia, sub pretestu ca l'a tratatu că pre unu obiectu de vendiare.

„Afacerea sta aici.“

Pâna acum, dice le Gaulois, amu veditu barbati vendindu-si femeile lor; dara o femeia sa-si vendia barbatulu este unu progresu care nu s'a observatu pâna acum in Europ'a.

Este dreptu ca acést'a se petrece in Americ'a.

Neîncungiuratu de lipsa la economi'a de vite

Pravuri de Transilvani'a pentru cai si vite cornute.

Pregatite din celea mai aprobate medilôce de casa, corespundieterie relatiunilor nôstre economice si pusetiunei tierei nôstre, cari atât că medilocu de cura, câtu si că medilocu preservativu nu aru trebui sa lipsésca la nici unu economu adeveratu.

Pentru cai:

Contr'a ciumei, siorecelor si altor bôle periculôse, precum: caturhoe'a organelor de respiratiune, catarhoe'a de stomachu, nemistuire, colica, tusa, marasma (Abmagerung) preste totu, contr'a celor mai decidietorie bôle; mai departe servescu pravurile acestea la calu spre crescerea frumôsa si-lu sustienu sanetosu si infocatu.

Pentru vite cornute:

Contr'a deosebitelor aprinderi si alte bôle, precum: flatu lentia si colica, mai departe la vaci, deca dau lapte putienu si slabu, contr'a marasmei (Abmagerung), contr'a apetitului perdutu si cu deosebire la vitele de ingrasiatu.

1 Pac. à 1/4 Cilo 30 cr. v. a.

1 Pac. à 1/2 Cilo 60 cr. v. a.

Pravuri de Transilvani'a pentru oi.

Unu obiectu neapratu de lipsa in economi'a rationale de oi, preparatu din cele mai aprobate si practice medilôce de casa, celu mai bunu medilocu de cura si preservativu contra bôlelor epidemice, cari domnescu mai adeseori, precum: Genuriu vermele de plamana (Lungenwurm), calbăza, clorose'a (Anaemie Bleichsucht), tusa: diarhoea, bubatu (versatu) mai departe restitue apetitul perdutu si vindeca tôte bôlele de stomachu si a organelor din launtru s. a. m.

1 Pac. à 1/4 Cilo 30 cr. v. a.

1 Pac. à 1/2 Cilo 60 cr. v. a.

Pravuri de Transilvani'a pentru rimatori.

Celu mai aprobatu medilocu de cura pentru rimatori. Curăza diarhoe'a, colica, branc'a, precum si feliuritele aprinderi. — E de mare folosu si pentru rimatorii de ingrasiatu fiindu ca face apetitu si totu-odata si ingrasia.

1 Pac. à 1/4 Cilo 30 cr. v. a.

1 Pac. à 1/2 Cilo 60 cr. v. a.

Depositulu principatu de espiditiune la ALBERTU VACHSMANN, apotecariu in Borgo-Prundu. (Transilvani'a) mai departe in depositu: in Sidisiôra la L. B. Misselbacher et fii, in Clusiu la Carolu Hutflesz, in Muresiu-Osiorheiu la Mat Bucher, si in Bistritia la G. M. Textorisu.

(2-3)